

יקירי, אלמנות ויתומי צה"ל,

ראש המטה הכללי

עוד שנה חלפה, ופעם נוספת יורדו הדגלים לחצי התורן, הצפירה תקרע את דממת הקודש הכואבת, ואנו נחזור כולנו לפינות הזיכרון ולבתי העלמין. נגיע לשם כדי לחזק אתכם, אתם אשר אין לכם יום זיכרון, שעת התייחדות או דקת דומייה, אתם, הנוצרים בליבכם רק געגוע אחד, בו התחלקו חייכם לשניים - הרגע שבו התוודעתם לנפילת אהובכם. מאותו רגע, כל יום הוא עת לזיכרון וגעגוע לאב או לבעל, לכל שהיה ולא ישוב, לתהייה באשר למה שהיה יכול להיות ונגדע באיבו. אין שיעור לכאב האצור בזמן החולף בלעדיהם, ולא לחוב האדיר של החברה הישראלית כלפיהם, שקיפחו את נפשם למען ביטחוננו, וכלפיכם - שאיבדתם את החשוב ואת היקר מכול.

המשוררת רחל כתבה: "ואיך יחיה אדם? ואיך יוכל להם לביעותי הווה ולרוגו הבאות, באין לו כנף מחסה, באין לו חיק האם של זיכרונות?" שאלות אלו מקבלות משנה תוקף אל מול התמודדותכם המורכבת עם השכול. חוברת זו, המעלה על הכתב את אותן המילים שכה רציתם להגיד לאדם שאינו עוד, מביעה באופן שאין למעלה ממנו את רגשותיכם ואת מחשבותיכם באשר לחוויית השכול. שום מכתב או שיר לא יוכל להקנות את הכאב, אך הזיכרון האישי והקולקטיבי המקופל בחוברת זו עשוי להועיל לכם ולכל מי שחוה או בדן דומה, בהתמודדות עם המכאוב. יקירי,

בפתחה של השנה ה-64 לקוממיות עמנו, ניצב צבא ההגנה לישראל איתן, חסון ומוכן לאתגרים העומדים לפתחנו. מול המציאות הביטחונית המורכבת והמשתנה של אזורנו ומול קשת האיומים הרחבה, שואבים אנו כוחות רבים מגבורת הנופלים. ביום הזיכרון, כבכל ימות השנה, עומדים חיילי צה"ל ומפקדיו לצידכם, כמשפחה מלוכדת וגדולה. לעולם נהיה לכם כתף תומכת ויד מחזקת מתוך שותפות גורל אמיתית, רצון כן לתמוך בכם ומחויבות ניצחת לרעינו שאינם עימנו עוד.

יחדיו נמשיך ונצטעד במעלה דרכנו לביצור ביטחון ישראל, ונישא תפילה כדי שלא ירחק היום שבו נפסיק לחרות שמות נוספים על כותלי הזיכרון, יום של שלום אמת. מי ייתן ולא תדעו עוד צער!

חזקו ואמצו,

בנימין (בני) גנץ, רב-אלוף
ראש המטה הכללי